

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3, II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Hrvatje in Srbi.

Na željo, izraženo nam iz tukajšnjih srbskih krogov, priobčujemo po »Slavenski misli« nastopni članek:

Skoro vse naše, a tudi tuje novine, bolj in bolj, in po pravici, napadajo Madjare — a jaz bi si usodil zaključiti posledajim: »Lepa hvala!«

Da, lepa hvala, ako se svojim surovim vedenjem, svojim atilekskim barbarizmom dosežejo slednjič, da nas Hrvatje in Srbe spametujejo, da nas dovedejo do one prave bratske sloge, katero bi bili morali — da smo bili pametni in da smo imeli malo zavesti — negovati vedno, jo čuvati vedno kakor naroden amanet, kakor zenico svojega očesa — ne da bi nasa še le drugi učil tega z batina mi.

Bratje, pravi rojstni bratje se razdvajajo in pripravajo — a radi česa? Preparajo se: čegavi so junaki, čegavi pesniki, čegavi književniki, čegavi narodi, dežele, pokrajine. — Preparajo se krvavo, pripravajo o tem in onem — kar jim je pripadalo medsebojno: Vladika Rade, Preradović, Gundulić in drugi — mari ne pripadajo kakor geniji vsemu svetu, a ne samo Srbom in Hrvatom?

Osvajale so se tuje dežele in pokrajine, pisalo se je o — volitvah: »Osvajamo X...., mesto, zmaga je naša!« — a mej tem, ko smo mi osvajali v brzojavkah, je tujinec že davno zžigal in palil po teh zemljah in se smejal naši — pardon — neumnosti, ker smo se pripravili in prirejali ražanj za zajca, ki je še mirno pohajkoval na gori.

Quem Deus perdere vult, dementat prius! Tudi mi smo bili znoreli, izgubivši narodno zavest; ali — zopet pravim — hvala Madjarom, ker so nas, kakor kaže, spametovali!

Mi, ki pišemo to, moramo se že v naprej zavarovati in izjaviti, da nas Madjar ni naučil pameti. Mi smo uvidjali že davno, da samo v bratski slogi, v vzajemnosti z vsem Slovanstvom je rešitev Srbov in Hrvatov. Davno že smo uvideli, da bo bodoča borba, ki čaka ostarelo in iznemoglo Evropo, borba med splošnim Slovanstvom in splošnim Nemštvom. Iz te borbe izide Slovanstvo zmagonosno, ako bo splošna sloga, ako bo narodna zavest, a manje individualnega nacionalnega separatizma.

Krvni neprijatelji — ali bratje — pobratili so se v usodnem trenutku. Užaljeni brat Srb nudi po bratski in kavalirski svojemu bratu Hrvatov čvrsto svojo desnico, pozabivši na žaljenja in uvidevši splošno nevarnost. Istotako brat Hrvat, in zasnovala sta novo dobo — dobo sloge.

In sloga je začela — ali jaz menim, da to še ni ona sloga, kakoršnja je nam vsem potrebna v teh trenutkih: sloga absolutna, a ne relativna — sloga v srečo, a ne samo v besedah...!

Res je, taka absolutna sloga se ne more doseči v enem dnevu. Ravno kar še krvni neprijatelji se ne morejo pomiriti preko ene noči. Tu treba velike moralne moči, ali, na žalost, vsakdo je nima! Je pa tudi takih, ki podžigajo na pol pogaseni ogenj: bodi iz sebičnih namenov, bodi po ukazu... Zato treba delati, delati zavestno, pošteno, poučevati narod — ne sramovati se družnja z delavcem — poučevati in ne odvrčati kakor do sedaj. In z božjo pomočjo posreči se nam.

Rekli smo — da nekaterim ta sloga prihaja navskrš. Je še urednikov in novinarjev, profesorjev in svečenikov, katerim nekako ne gre v račune ta bratska sloga — saj so se tako naučili, da v motni vodi love koristno zase! Otpahnimo jih, ker samo v razburkanem morju prihaja smet na površino.

Povsodi je naša učeča se mladina odgovorila zavestno in junaški; svojim rodoljubnim vedenjem ulila nam je nade v boljše

bodočnost. Ali — težko nam je izreči to — najteže pride do prave bratske sloge v Dalmaciji in Boki Kotorski, ker sta tesnosrčnost in nekoliko tudi klerikalizem davno zasejala drobno seme drobnih interesov.

A ravno nam, bednim, siromašnim, zapuščenim, katerih klicanje je glas vprijočega v puščavi — je absolutna sloga neobhodno potrebna. Da ni potrebna politično, potrebna bi bila ekonomično. In ako ne bi bila za nas koristna, absolutno koristna in potrebna: mari-bi se je izvesti faktorji toliko plašili in bi jej toliko nasprotovali?!!

Smešno, a — recimo — tudi neumno je bilo cepiti v dva naroda eden in isti narod, katerega ločuje le verski fanatizem; imenovati z dvema imenoma eden in isti jezik; in pripoznavati in preganjati cirilico, a vendar praznovati sv. Cirila in Metodija... delati naš jezik »sustrincem«, pak ga nazivati učeno imenovati »srbsko-hrvatskim«. Ali je naš jezik srbski, ali hrvatski — to nam dokazite, gospoda filozofi učenjaki — ali ne motite nam pojmov, kajti tertium non datur. Kakor je v računici 1 = 1, tako je »Добро jutro« = »Dobro jutro!«

No, da zvršimo: razmerice naše na stran! Preko medsebojnih žaljenj potegnimo velik plašč — izbrisimo vse, pa stopimo vsi složno na bojno politično polje, branimo junaško splošno slovansko korist, borimo se za občno nacionarno idejo, mi, ki smo veje velikega slovanskega stebela, kajti ni mi brez njega, niti ono brez nas ne more obstati.

Stisnimo vrste, kajti neprijatelj Slovanov so je ojačil, je postal brezsrčen. Postal je presilen ravno valed naše bratske nesloge. Mi sami smo mu nabrusili bodala!

Treba več narodne zavesti, popolne zavesti; popolnega umevanja današnjih političnih prilik. Samim hrupom na svečanostih, samim krikom: Preat!, ne dosežemo ničesar.

Popolna sloga, vzajemnost vseh Slovanov. »eden za vseh, vsi za enega«, to bo — to mora imponirati neprijatelja. Protestujemo složno, ali še vedno zakonito!

Poskušajmo vse zakonite poti. Pokažimo vsemu civilizovanemu svetu, da Slovan ni barbar, kakor ga imenujejo ti hvaljeni nemški kulturtrügerji... in še le potem, ko se pred indiferentizmom in nepravilnostjo političnih faktorjev, onih, ki delajo vedro in oblačno — zlomijo vsa kolesa... potem složno... pak naj sodita Bog in svetovna zgodovina...!

To svetuje iskreno svojim obćim bratom Hrvatom in Srbom

Pravoslavni Srb
N. G. Ivanković
(Nikša).

Srbija pod vladarstvom kralja Aleksandra.

Današnja berlinska »Zukunft« priobčuje velezanimiv članek o grozovladi kralja Aleksandra. Pisec članka je dr. Vladan Djordjević, bivši ministerski predsednik za vladanja kralja Aleksandra. Pisec se bavi uvodoma z žalostno zgodovino srbskega naroda v zadnjih desetletjih ter govori potem obširno o grozotah, katere je počenjal zadnji Obrenović, kralj Aleksander. Predvsem pripoveduje dr. Djordjević, da znaa napad na razkralja Milana ni bil le fingiran, kakor je javnost sploš o sodila, temveč da je bil res pravi napad, a da je ponesrečil. Provročitelj napada na Milana pa ni bil nihče drugi, nego njegov lastni sin, kralj Aleksander v družbi z njegovo priležnico Drago Mašin. Tema dvema je bil namreč Milan na poti, ker se je najodličneje protivil poroki Aleksandra z Drago. Ker je atentat ponesrečil, storil je Aleksander vse mogoče, da bi krivdo

odvrnil od sebe in je obdolžil radikalce, da so oni provzročili atentat. Predvsem je dal Aleksander obsoditi na smrt in ustreliti istega Kneževića, katerega je on sam najel za atentat na svojega lastnega očeta.

Istega dne, ko se je izvršil atentat, poklical je Aleksander na dvor vse svoje ministre in jim naložil, naj dajo takoj zapreti vse voditelje radikalne stranke. Ministri so temu ugovarjali, kar pa je le še bolj razkačilo kralja. Pozval je takoj poveljnika druge konjeniške brigade, polkovnika Kostantivica, kateremu je rekel: »Ako ti ukažem, da daš postreljati še v tej noči vse izdajalce, ki so navedeni na tej listi, storiš-li to?« Da so ministri onim nesrečnikom vsaj življenje rešili, privolili so v to, da se aretirajo. Na to je Aleksander proglasil izjemno stanje in je dal pred naglo sodbo pozvati vse tiste, ki so pri njem bili v nemilosti.

Ministri, in celo Milan sam, so ga prosili, naj opusti te grozne namere, a on je zagrozil, da se odpove prestolu, ako ne izvrše njegovih ukazov. To je pomagalo: ministri so se morali udati, ker bi bila Aleksandrova odpoved sicer provzročila v Srbiji notranjo vojno. Aleksander takrat ni bil še poročen in ni imel naslednikov, Milan je o svoji svoječasni odpovedi izjavil, da je tudi za slučaj Aleksandrove smrti njegova odpoved veljavna in tako moralo bi priti v Srbiji do spremembe dinastije, kar bi bilo, kakor že omenjeno, provzročilo notranjo vojno.

Aleksander je potam izvrševal tak terorizem na naglosodno sodišče, da je bilo isto pripomorano obsoditi več nedolžnih njegovih žrtv. Le posredovanju cesarja Frana Josipa da se je zahvaliti, da ni takrat došlo v Srbiji do pravega klanja radikalcev. Milan sam je dr. Djordjeviću na smrtni postelji priznal, da je Aleksander provzročil zgoraj omenjeni atentat na lastnega očeta.

Ko je kralj Aleksander proglasil svojo zaroko z Drago, so vsi ministri takoj podali svojo ostavko. Milan je pisal Aleksandru, da ne bi niti najzadnjemu podčastniku v srbski vojski dovolil poročiti s tako ničvredno žensko, kakor je Draga. Vsi, toliko civilni, kolikor vojaški najvišji dostojanstveniki in Aleksandrovi dvorjani so takrat zapustili svoje službe.

Noben veljavni mož v Srbiji ni hotel vsprejeti kaknega ministerskega portfelja. Ustop v ministerstvo so odklonili celo: neki bivši stenograf v skupščini, neki poslaniški tajnik v petem činovnem razredu, neki major itd. itd.

Ko se je Aleksander bal, da se njegov oče Milan povrne v Srbijo, zaukazal je svojim vojakom, naj ga ustrelje kakor steklega psa, ako bo hotel prestopiti srbsko mejo. Merj potprežljivosti srbskega naroda pa je prekipevala, ko sta Aleksander in Draga sklenila Draginega brata, Lunjevica, proglasiti srbskim prestolonaslednikom. Celó generalu Cincar Markovića je bilo to preveč in podal je svojo demisijo, a žal prepozno: le par ur pred svojo tragčno smrtjo.

Vladan Djordjević pravi slednjič, da tragedija na srbskem dvoru ni bila nikak zločin, marveč čin samoobrambe zatiranega naroda. Srbske častnike, ki so izvršili krvavo delo, ne sme se smatrati za zločince, marveč jih treba proslavljati kakor narodne junake.

Papeževa bolezen.

Po predsinošnjem zdravniškem posvetovanju mej dr. Laponijem in dr. Mazzonijem, se je Vatikan pomiril nekoliko. S tem ni rečeno, da se je pomiril radi tega, ker se sme nadejati Bog ve česa; pomiril se je le valed tega, ker sta zdravnik konstatirala, da se je ustavilo slabšanje papeževga stanja, ker se torej ni bati neposredne katastrofe. Stanje sv. Očeta, ki je bilo do srede vedno

slabše, je sedaj stalno, da, včasih celo nekoliko bolje. V sredo je bil papež tako slaboten, da so že vsi mislili, da ne bo mogel vstrajati dalje. A proti vsakemu pričakovanju ni bilo stanje sv. Očeta predvčerajšnjim in včeraj nič slabše. To sicer ne manjša nevarnosti, le oddaljuje jo za en dan ali morja dva.

Papež zauživa vedno same tekočine. — Včeraj sta bila zdravnik sklenila, da, ako bi zahteval, mu dovolita zaužiti tudi kako drugo hrano. Razni listi so bili raznesli vest, da so zdravniki zvršili že predvčerajšnjim zjutraj tretjo torakocentezo. A dr. Mazzoni je izjavil nekemu časnikarju, da to ni res in da on in Laponi ne smatrata te operacije še sedaj za absolutno potrebno.

Včeraj ni bilo čez dan nikake spremembe, a ko sta sinoči prišla zdravnik k sv. Očetu, sta ga našla v precej boljšem stanju. Moči so mu narastle. Zdravnik sta bila jako zadovoljna in dejala sta, da se bo moglo gojiti kako nado, ako danes ne narasa tekočina v pljučni mreni.

Sinočnji biljetin se glasi: Današnji dan je prešel precej mirno. Sv. Oče je spal v presledkih. Splošno stanje je manj potrto. Vtrpanje srčne žile 88. Sopenje nekoliko bolj vspešno: 32 vzdihov na minuto. Temperatura 36.6. — Podpisana: Mazzoni in Laponi.

Človek res ne ve več, kaj naj reče vspricho tega čudovitega pojava. — Štirinajst dni se že govori: »Papež umira«. »Njegove ure so šteta«. »Ne preživi nocojsnje noči«. »Jutrnjega dneva ne učaka« in tako dalje. Danes slabše, jutri zopet bolje, a zopet potem slabše nego prej, a vendar še živi in — Bog ve kedaj bo umrl? Morda še danes — a morda...

Politični pregled.

V Trstu, 18. julija 1903.

O položaju. Ogrenela čutstva na vseh straneh — s temi malimi besedami je v polni meri označen sad Koerberjevega zistema. Nemci se kažejo bolj nenasitni in intransigentne nego kedaj poprej; Čehi so skrajno srditi in pripravljani na vse slučaje; sleherni dan prinaša več pojavov iz poljskega tabora — iz novin in ust govornikov — ki nam javljajo naraščanje nezadovoljnosti; Malorusi težijo po vsej pravici, da se jim vskračajo najelementarnejši pogoji za kulturni in gospodarski razvoj; tirolski Italjani so ogorčeni, ker se uresničenje njihove najpriarnejše želje — avtonomije — noče približati uresničenju ni za en sam las, a razpolčenje med nami Jugoslovani je tako, da — bo mo morali te dni v posebnem članku govoriti o njem.

In slednjič trdijo sosebno poljski listi, da je skrajno nezadovoljna tudi krona. Neki poljski list meni, da se mora cesarjev ročni list Koerberju, ki mu je velel: ostani! — razumeti le tako, da je hotela krona reči: »Izpij do dna! Tri leta že obljubuješ, a pijača tvoja postaja vedno praznejša in neukusnejša!«

Neki drugi poljski list, »Slovo Poškije«, označuje položaj Koerberjev kakor takov-le: »S postavljenim načelom, da v Avstriji se ne sme nič zgoditi proti volji Nemcev, si je sam ovil vrv okolo vratu. In ta vrv mora zadržati njegovo ministerstvo!«

Razpolčenje v češkem taboru slika neki dopisnik v »Information« v tem zmislu, da se je postopanju vlade posrečilo prisiliti ves češki narod, da je v trenutku sile našel samega sebe. Vsemu narodu velja sedaj bojni klic: Na noge proti Dunaju! Dr. Rezek je odšel, dr. Koerber je ostal; ali ko bo vino zrelo, bo tudi dr. Koerber pri kraju s svojo vladno umetnostjo. Rezekov čas pa pride zopet. Dr. Rezek je šel ker se je moral odtrgati od dra. Koerberja, na ni

hotel, da se pretrže vez, ki ga spaja z narodom češkim.

Dr. Rezek ni bil sicer formalno primoran iti, ali ni omahoval in odločil se je za pravo. Narod češki pa je sedaj povsem svoboden nasproti dr. u Koerberju in njegovi vladi.

S kratka: dr. Koerber je sedaj v položaju, da se mu mora čelo grbančiti v skrbeh za najbližje čase. In kar je najbitkeje zanj: ne morejo mu pomgati niti oni, katerim na ljubo je postavil svoje vodilno načelo, radi katerega je zaigral — vse!

Preganjanje Židov. Pod tem naslovom nam pišejo: Odkar so bili v Kišinevu na Ruskem protizidovski izgredi — katere se uprav gotovo izzvali ti posledaji — si Židje, raztrešeni širom sveta, ne dajo miru. Od tedaj ga ni dneva, da ne bi židovski listi — in teh je povsod vse polno — ne prinašali polnih kolon, seveda, največ fantastičnih člankov o preganjanju Židov na Ruskem!

Poskusili so vsa mogoča in nemogoča sredstva, da bi omežili — pardon! hotel sem reči: zapeljali kako evropsko državo, katere bi se zavzela za semitski narod in ki bi nastopila proti — barbarični Rusiji!

Ker se jim pa ni posrežilo to, so se zatekli v — Ameriko, kjer gotovo še ne poznajo dobro židovske lokavosti in impertinence.

Amerikanci so se dali ujeti na limanice in je, kakor je čitati sleherni dan v gori omenjenih časopisih, predsednik Roosevelt sprejel po ameriških Židih skovano peticijo, namenjeno ruskemu carju, oziroma, ruski vladi.

Ta peticija ostane v arhivu ameriške vlade, ker v Rusiji ne potrebujejo nikakih in neznanih pa židovskih lekeij.

Simptomatično je pa, da si baš Amerika upa sprejeti židovsko peticijo, naperjeno proti — ruskim »okrutnikom«, da-si bi ista Amerika, na našelju ji predsednik Roosevelt, imela mnogo, mnogo bolj važnega posla doma! V Ameriki je namreč še danes vse polno sužnjev v pravem pomenu te besede; kajti tam so — osebno nesrečni črnci preganjani, morjeni in popolnoma zasluženi!

Je-li človeško, ako črno ljudstvo — in to je tudi ljudstvo — pa da si je tudi črno — v Ameriki ne sme živeti vsopredno z belim »civilizovanim« ljudstvom! Je-li človeško, ako se črncem ne privošča, ako so kaj zakrivil, da bi jih sodili na podlagi ameriških liberalnih kazenskih zakonov, ampak da se te ljudi, ustvarjene po božji podobi, lynča, to je, da se jih izroča zbesneli množici, ki jih potem na surov način toliko žasa muči, da v groznih bolečinah izdahnejo dušo.

Pustite torej Rusijo, katere zna samu, kaj ji je storiti proti domačim nemirnežem, a ti so v prvi vrsti Židje in pometajte vi amerikanci — pred svojim pragom!

Ko pa bo vse čisto pri vas, lahko pridete v Evropo učiti »divje« Ruse, kako jim je postopati proti poznanim židovskim nemirnežem!

Mi dostavljamo, da ne smemo v Rusiji, ampak tudi kje v naši neposredni bližini, bi morali Židom posvetiti nekoliko pažnje, ker skoraj vse slabo, ki se vrši tam, kjer zapovedujejo Židje — izhaja isto, ne od Rusov ali drugih arijanskih plemen, ampak — od Židov samih!

Tržaške vesti.

Gospa Antonijeta Förster Šabee je podarila »Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija« 50 K kakor Ciril-Metodijev dar. Vrli rodoljubki, ki nas ne pozablja tudi v preveliki svoji sreči in v daljni tujini, kličemo: Srčna hvala in Bog jo živi!

Nevspela spletk. Iz finančnih krogov nam pišejo: Složna in odločna beseda slovenskih in italijanskih listov v stvari najnovejših dogodkov na e. kr. finančnem ravnateljstvu v Trstu zadela je v živo ne samo ravnatelja g. pl. Zimmermanna, ampak tudi njegove kreature, ki se ne brigajo za pravico, ampak gledajo samo na to, kako bi se prilizovali svojim poglavarjem in da bi za to dobili obilno plačilo. — To so vsm tako imenovani »streberji«, ki ne poznajo ne srma, ne človeškega ponosa, in katerim je nesreča bližnjega sredstvo za dosezanje čisto nečistih namenov.

Ti streberji so hoteli poskušati svojo srečo tudi sedaj, povodom hudih ali pravičnih udarcev, ki jih je prejel njihov pokrovitelj. Hoteli so namreč svojemu šefu preskr-

beti zadoščenje s tem, da mu izroče zaupnico, podpisano od vseh uradnikov. Zasnovati to, je bilo lahko, »li težko je bilo izvesti. Kje naj najdeš podpisov za tako zaupnico? Kje dobiš osebe, ki bi hotele govoriti, da je resnica laž in narobe. Že o prvem poskusu so naleteli »streberji« na odpor in tako so morali na svojo žalost in sramoto položiti svoje nečisto orožje.

Tudi ne glede na krivico, ki so jo storili g. Bajcu s tem, da so ga umirovali pred časom in proti njegovi volji, storili so tudi ostalim uradnikom računarstva veliko krivico. On je imel namreč vplivno besedo o imenovanju nižih uradnikov, a vsikdar je zastavljal svojo besedo pravično in pošteno, ne vprašaje, je-li prositelj Slovenec, Italijan ali Nемец? On je priporočal in branil samo ono, kar je bilo pravično in pošteno.

Sedaj je vprašanje, bo-li tako postopal tudi njegov naslednik, ki je poznan kakor velik in odločen Nемец? Sosebno naši slovenski računarski uradniki so izgubili v Bajcu pravičnega in poštenega predstojnika. Dokler je bil on v službi, mogli so računati naši uradniki, da se jim krivica ne dogodi — razun proti njegovi volji!

A sedaj? Sedaj prihaja Nемец, ki ne bo imel do naših uradnikov ne srea ne ljubezni in bodo prepuščeni usodi na milost in nemilost.

Ali to še ni vse. Mi računarski uradniki smo izgubili Bajca, a v prezidiju nimamo osebe, ki bi čutila z nami kakor Slovenci, ker tam so sami Nemci in Italijani.

V prezidiju finančnega ravnateljstva je 9 oseb, a mej njimi ni niti enega Slovenca, ki bi se hotel in mogel zavzeti za naš. Zgubili smo torej uzornega predstojnika, a tam, kjer bi se nam imela krojiti pravica, ni nikogar, ki bi govoril: to je naša kri — treba, da se zavzamem zanjo!

Na to okolnost v prezidiju opozarjamo naše državne poslanec.

Cenilni komisiji za odmerjenje osebne dohodarine za Trst in okolice sti zaključili svoje glavno zborovanje za leto 1903. Ob tej priliki je predsednik, g. e. kr. finančni viši svetnik Jakob pl. Kuhacевич, v obeh komisijah omenjal poboljške hitrejemu in točnejšemu poslovanju v prilog ter izrekel vsem gospodom najsrčnejšo zahvalo.

V komisiji za mesto je odgovoril g. dr. Evgen Brunner, a v komisiji za okolico g. Aleksander Schröder ter sta oba gospoda s priznavanjem povdarjala nepristranost predsednika, marljivost referentov in slogo med člani komisije z ene in uradniki z druge strani.

Slovenska kazenska razprava na tukajšnjem dež. sodišču. Včeraj se je na tukajšnjem deželnem sodišču vršila kazenska razprava proti 40 letnemu Ivanu Konestabu iz Pregarij pri Podgradu v Istri. Ta razprava se je vršila večinoma v slovenskem jeziku in brez tolmača.

Branitelj, dr. Mandel, je zahteval, da se razprava odgodi, kajti on da ne more braniti toženca, ako ni prej govoril žojim — v kar da je treba tolmača — in ako se mu prej ne prevedejo slovenski akti na italijanski jezik, tako, da mu bo mogoče proučiti jih.

Sodišče pa je odbilo to zahtvo s utemeljevanjem, da aktov ni treba prevajati na italijanski jezik, ker so isti spisani v jeziku, kateri je v rabi v okrožju jurisdikcije tega sodišča.

Glede predloga, da bi razpravi prisustvoval zaprišežen tolmač, je sodišče izjavilo, da je odbilo ta predlog in sicer zato, ker vsi člani sodnega dvora in tudi zapisnikar, poznajo slovenski jezik.

Dr. Mandel je takoj prijavil pritožbo ničnosti.

Ivan Konestabo je bil tožen, da je svojega lastnega občeta prijel za vrat in ga ranil nad desnim očesom. Ker pa oče sam ni hotel pričati zoper svojega sina, in ker je toženec trdil, da je bil oče tistikrat pijan in da je nadlegoval vsa družino ter da ga je on ranil nehoté, ko ga je spravljal v spalnico, ga je sodni dvor oprostil obtožbe.

Razpravi je predsedoval svet. Cazzafura. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Pangrazi.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metodija. XVIII. redna skupščina družbe sv. Cirila in Metodija vršila se bo v Litiji v četrtek dne 6. avgusta 1903. se sledečim vsopredom:

L. Sv. maša ob 9. in pol uri zjutraj v

litijski cerkvi. II. Zborovanje ob 10. in pol uri v salonu g. Oblaka.

1.) Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva. — Po pravih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik. 2. Martin Petelin. 3. Dr. Ivan Svetina. 4. Andrej Zamejje. — 6. Volitev nadzorništva (5 členov). 7. Volitev razsodništva (5 členov).

Pristavek: 1. Dne 6. avgusta odhod iz Ljubljane z mešancem ob 6. uri 14. minut. Dohod v Litijo ob 7. uri 22 minut. Na željo je takoj po prihodu zajutrak na »Pošti« tik kolodvora.

2. Po zborovanju skupni obed v gostilničnih prostorih g. Oblaka ob 1. uri. Radi obela se je udeležencem zglasilo do 4. avgusta z naslovom: Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Litiji. Kuvert brez vina stane 3 krone. Po obedu ob 4. uri izprehod v Šmartno.

3. Odhod iz Litije proti Ljubljani z mešancem ob 8. uri 12 minut.

Ne pozabite, da je jutri ob 5. uri popoldne, na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu koncert pevskega društva »Kolo«. — Društvo »Kolo« obstoji in deluje le v čast in korist našega naroda, zato sme tudi pričakovati, da je ta narod podpre tedaj, ko isto, po dolgotrajnih in mučnih naporih, nastopi pred slovensko javnost z namenom, da pokaže, kaj vse se da naučiti tudi preprosti delavec, ako je isti navdušen za slovensko petje in za svoj narod!

Velika udeležba ima pa, zraven gmotnega pomena, tudi moralni pomen. Ako je udeležba velika, se pevske moči prepričajo, da imajo mnogo prijateljev in jih to osokoli za nadaljno delovanje.

V nasprotnem slučaju pa, to je, ako je udeležba mala, zgube pevske moči ono navdušenost, katere je potrebna, ako se hoče, da društvo napreduje.

Naše »Kolo« je do sedaj uživalo vseobče simpatije, zato upamo, da se te simpatije jutri še pomnože.

Na svidenje torej jutri popoldne pri sv. Jakobu.

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu vabi na koncert, katerega priredi o priliki obletnice razvitja društvene zastave, jutri, v nedeljo dne 19. julija 1903. na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu (ulica Giuliani 28) se sledečim vsopredom:

1. »Slavjanska koračnica«, godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Slava delu«, možki zbor. 3. Tucek: »Sinfonija«, godba. 4. F. S. Vilhar: »Proletni zvuci«, mešan zbor. 5. A. Gerbee: »Na valovih sinje Adrije«, valček po narodnih motivih, godba. 6. P. H. Sattner: »Vrbica«, mešan zbor. 7. Gerbee Wagner: »V veseli družbi«, petpouri, godba. 8. Iv. pl. Zajc: »Crnogorac Crnogorki«, možki zbor. 9. Bendl: »Križaci na moru«, zbor, godba. 10. F. Gerbič: »Lovska«, mešan zbor s spremljevanjem rogov. 11. Iv. pl. Zajc: »Zrinjski Frankopani«, zbor, godba. 12. Šaljiva tombola. 13. Umetalni ognji. 14. Svobodna zabava. — Petje vodi društveni pevovodja g. A. Gerbee. Na koncertu bo svirala Wagnerjeva godba. Vstopnina 40 stot. (20 nvč.) Začetek ob 5. uri pop.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

Odbor.

Darovi. Na upravo našega lista je poslala g. Katarina Peterael iz Kanala 17 K za Ciril-Metodijev dar. Darovali so: gospa Katarina Drašček 10 K in Katarina Peternel 1 K ter gg. Ivan Škert 2 K, Vinko Košir 3 K in Martin Šuligoj 1 K.

Ciril-Metodijev dar. Dalje so darovali sledeči gg.:

Kunestabo Anton, Pregarje 2 K, Ferjančič, Jesenice Kranjsko, Kompare Josip v Ospem (ker je zamudil shod pri sv. Jakobu) 5 K, Tiringer, Jelšane, zbirko 3 K, (darovali so: Čekada 1 K, Tiringer 80 stot., Anton Kaluža 20 stot., Anton Brumen 20 st., Josip Safuč 20 st., Josip Valenčič 20 stot., Fran Tomšič 20 stot., Anton Čekada 20 stot.) Leopold Jonko, Bovec 10 K, Lubej Ivan župnik pri Jezeru, Korško 5 K, Skočir Josip dekan Devin 2 K, Jerič Agata Trst 2 K, P. O. Pomurčev Sežana 10 K, Kuavs Josip kurat Topolovac Istra 3 K, Negel Ivan župnik Sele Korško 4 K, Ant. Koren župan v Prvačini 12 K 32. (zbirka častilcev sv. Cirila in Metodija 6. t. m.), zbirka z otoka Brioni 6 K (darovali so po 1 K: Leske, Zidanik, Meden, Travn, Virk, Žagar), Novak Josip, župnik Povir 4 K, Kokiž Jo-

sip, upokojeni župnik v Št. Vidu na Korškem 2 K 70 st., Mrlane Jakob v Lehnem 4 K, »Obrotnijsko društvo« pri sv. Mariji Magdaleni spodnji 10 K, Mrzav Tom., župnik v pok. v Selnici ob Dravi 2 K, Wardo Jul., župnik v Bazovici 6 K, Krebelj Ivan 2 K, Jug Avgust 3 K, Antončič 1 K, Trst, Jerič Anton Trst 4 K, Godina Ivan Ban, Škedenj 3 K 20 stot., Sila Fran Nabrežina 2 K, Peciga Josip, Dekani 1 K, Trošt Ivan, Slop Vip. 1 K, Žihard I. Št. Jurij 3 K 30 st., Zidar Gregor, Rocol 30 K, Macak Jan in Janko v spomin blagopokojne g.e Franje Macak 20 K, A. B. C. Majecl v Kanalu 3 K.

Skupaj 157 K 52 stot.

prej izkazanih 207 » 68 «

Skupaj 365 K 20 stot.

Najsrčnejša hvala vsem.

Blagsjništvo.

Električna cestna železnica. Ozirom na to, da je visoko e. kr. železniško ministerstvo dovolilo tukajšnji električni cestni železnici Trst Opčine povečati brzino voženj, je ravnateljstvo te železnice odločilo tudi pomnožiti vožaje na tej progi, kar je razvidno iz voznega reda, ki je tiskan na četrti strani.

O tej priliki omenjamo tudi, da so se položile železne šine na zobovje od Škorklje pa do Konkoneleja, da se je že te dni vršilo novo preiskovanje proge od kompetentnih oblasti, katere so potem dovolile električni železnici povečati brzino voženj.

Gg. sotrudnikom. Na željo gosp. Maksa Cotiča prosimo vaovič, naj se stvari, namenjene listu, ne naslovljajo na njegovo osebo.

Dražbe premičnin. V poned., dne 20. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Riborgo, oprema v zalogi; ulica Alfieri 4, hišna oprava; ulica Concordia 7, hišna oprava; ulica Regutti 10 in Androna falehi, hišna oprav; ulica Commerciale 20, hišna oprava; ulica S. S. Martiri 6, hišna oprava; ulica S. Ivan 8, ferniš, ulica Pondares 6 in ulica Madonnina, oprema v zalogi; ulica Sette Fontan 20, mizarske klopi; ulica Sanità 8, oprema; ulica Montuzza 16, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 22.4, ob 2. uri popoldne 28.— C.— Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.6 — Danes plima ob 6.36 predp. in ob 4.13 pop.; oseka ob 11.17 predpoludne in ob 11.35 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Odpoved Slavuja Jenka.** Doznajemo iz povsem zaupnega vira, da se je gospod Slavuj Jenko odpovedal občinskemu glavarstvu ali županstvu v Podgradu in načelnistvu cestnega odbora za okraj Podgrad.

Znano je, da se je gospod Slavuj Jenko že o zadnjih volitvah v deželni zbor odpovedal poslanski kandidaturi, a sedaj se odpoveduje obema poprej navedenima častema. Vzroka temu je iskati v njegovih rodbinskih in zdravstvenih razmerah. Maogoletno javno delovanje je oslabilo tudi njegove toli močne duševne sile. Vsakdo ve, in kdor je pošten priznava, koliko je gospod Slavuj Jenko delal in storil: kakor poslanec, kakor občinski glavar, kakor načelnik cestnega odbora, da niti ne govorimo o njegovem drugem javnem delovanju.

Hoče se mu počitka duševnega, katerega mu želimo od srea. S tem pa se on gotovo ne odreče za vedno javnem udeleovanju. Narod in prebivalstvo ga bosta zopet potrebovala, a on se narodu gotovo rad zopet postavi v službo, ko okrepi zopet svoje sile. Dal Bog, da se zgodi to čim prej!

Zvonik v Bujah — katero mesto nosi zbog svojega zemljepisnega položaja naslov »Spia dell' Istria« — je v nevarnosti, da se podre Radi tega se je izvršilo uradno ogledovanje zvonika in je zvonjenje zaustavljeno. Ob straneh zvonika so namestili kontrolne aparate. Čim zvonik pokaže kake spremembe, ga podro brez odlašanja.

× **Na državnem gimnaziju v Pulju** je bilo koncem šolskega leta poleg 100 Italijanov in 39 Nemcev, 48 Hrvatov in Slovencev. Ali tudi na tem gimnaziju je kakor povsod drugod v našem Primorju: med Italijani in Nemci je šteti tudi polno Slovanov, kakor kažejo imena Stihović, Vratović, Preradović itd. Mari je to italijanska ali nemška kri? Hrvatskega jezika, kakor

neobveznega predmeta, se je učilo 49 dijakov, italijanskega 66. Ta dva jezika bi pač morala biti obvezna predmeta po vseh srednjih šolah po Italiji.

× **Tatovi so ulomili** včeraj zjutraj nekako po 2. uri popolnoma v klet prodajalnice konsumnega društva v Riečanjih. Odnesli so nekaj jestvin v vrednosti kakih 100 K. Ali nekaj je bilo, česar si Riečanji tolmačiti ne morejo. Vedno so imeli — tudi tedaj, ko absolutno ni bilo nobene potrebe — vse polno orožnikov v vasi. Sedaj pa ni bilo nobenega ne v oni noči in ne včeraj ves dan do zvečer. Bog ve, da-li bi tudi bilo tako, ko bi bil kdo v Riečanjih kakega Latinea le malo po straai pogledal?!

Vesti iz Kranjske.

* **Pomanjkanje učiteljev na Kranjskem.** Za prih. šolsko leto preti že zopet pomanjkanje — učiteljev. In zopet si bo deželni šolski svet moral pomagati z ženskimi močmi. Že sedaj je praznih 15 možkih mest, kjer so namesštene ženske. Večina letošnjih abiturijentov pa pojde zopet — v vojaštvo in v državno službo. Lepa perspektiva za prihodnost! Res, lepa, za napredek našega ljudskega šolstva!

* **In tako dalje!** Sinočnji v Ljubljani izhajajoči »Slov. Narod« poroča:

»Zopet izživljanja. Sinoči so neki nemški fantiči na Mestnem trgu zopet izživljali s plavciami, vased česar se je primeril buren prizor. Ko je neki mladi mož enemu teh izživljevalc strgal plavico, so ga koj aretirali in obsodili na 12 ur zapora. Ko pa so kazenski Vsenemci dva slovenska dijaka napadli in enega težko telesno poškodovali, ni nobenemu policaju na misel prišlo, da bi napadalec aretiral. Plavice so v Ljubljani provokacija in provocirati se Ljubljana ne pusti, tudi če vzame policija provokaterje v svoje varstvo.«

»Slovenec« pa pripominja, da se že tuje čudijo, kako da Slovenci v Ljubljani dopuščajo taka žaljenja! Kaj bi naredili s Slovencev kje v Gradcu ali Celovcu, ako bi si dovolili taka izživljanja! Nemoi v Ljubljani nisojo kar po dva samokresa pri sebi, da bi eveno velno streljali, potem, ko so provocirali. Ni kaj reči: fletne razmere so to sedaj v Ljubljani!

* **Veliki damski odbor za Prešernovo slavnost** — kakor poroča »Slov. Narod« — je imel v ponedeljek, dne 13. t. m., svojo poslednjo sejo, katere se je udeležil tudi predsednik odbora za Prešernov spomenik, g. župan Ivan Hribar. Po nagovoru gospe predsednice Franje dr. Tavčarjeve, ki je poročala o vspehu slavnosti ter se zahvalila navzočim gospe in gospoam za požrtvovalni trud, s katerim se je edino omogočil izredni vspeh slavnosti, poprosil je za besedo gosp. župan Ivan Hribar. V vznemljenem govoru zahvaljeval se je narodnim damam, v prvi vrsti praznični in toli požrtvovalni gospej predsednici Franji dr. Tavčarjevi, za njihovo res brezprimerno rodoljubje in sicer jim je izrekel to zahvalo z dvojnega stališča, kakor predsednik odbora za Prešernov spomenik in kakor župan ljubljanski. Kakor predsednik odbora je naglašal, da je valed nepričakovano ugodnega vpeha slavnosti v »Zvezdi« doseglja svota prispevkov tako višino, da je odbor za Prešernov spomenik mogel poposvetovanji, kise je istidan vršilo, brez skrbi oddati Zajčev umotvor v nadaljno izdelovanje. Kakor župan pa je dal izraz oni zahvali, ki jo je že občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil v zadnji svoji seji ter poudarjal veliko zaslugo rodoljubnega nšnega ženstva za ohranitev slovenskega značaja mesta Ljubljane. Živahno, pristržno odobravanje sledilo je iskrenim besedam županovim.

Vesti iz Štajerske.

— Vgodna vest prihaja iz Hrastnika, tega znanega rudarskega kraja. Izvršil se je tam ugoden preobrat na bolje v narodnem pogledu. Dosedanja »Hr. freiwillige Feuerweh« se je spremenila v »Hrastniško prostovoljno gasilno društvo«. Le dva člena sta glasovala za nemško poveljstvo. Stotnikom je bil izvoljen vrli narodnjak Ivan Meki. Društvo si hoče zasnovati svojo godbo.

— **Potreba slovenskega višega gimnazija v Celju.** Ta potreba je dokazana po šolski statistiki obeh gimnazijev v Celju. Na višem, nemškem gimnaziju je bilo koncem šolskega leta 277 rednih dijakov. Od

teh je bilo 75 Slovencev. Neslovenecv je bilo torej 202. V samostojnih slovenskih razredih pa je bilo 185 dijakov, samih Slovencev, seveda. Če k tem prištejemo še onih 75 slovenskih dijakov na slovenskem višem gimnaziju, dobimo število 260. Torej približno isto število, kakor je dijakov na nemškem višem gimnaziju, ali nota bene: prištevši onih 75 slovenskih dijakov, ki so obiskovali viši nemški gimnazij in ki bi odpadli, ako bi bil v Celju slovenski viši gimnazij. Kajti v tem slučaju bi bila, na nemškem višem gimnaziju 202 učenca, na slovenskem pa 260. Boljega dokaza o potrebi slovenskega višega gimnazija v Celju pač ne treba, nego ga podajajo te številke.

— **Nemško-nacijonalni e. kr. uradniki na delu!** Te dni je bil pri sv. Trojici slovenski mladeniški shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan.

Kakor je to že običaj na spodnjem Štajarskem, tudi ta prilika ni prošla brez izživljanja od nemške strani. Pred lokalom, kjer se je vršilo zborovanje, se je zbrala vsa nemškutarska sodrga iz Št. Lenarta in je uprizarjala škandale in sramotila mladeniče. A med izživljači sta bila: e. kr. sodni pristav dr. Rostock in e. k. davkar.

— **Na vsej črti se je začela nemška kultura pojavljati z grdimi napadi in dejanskimi žaljenji.** V Zrečah je neki Nemeec v gostilni napadel nadučitelja gosp. Tribnika, dejal mu z obema rokama zaušnice, imenoval ga »windišes šwein«, t. j. »slovenska svinja« in ga vrgel na cesto, da se je ranil o padcu čez prag. Prenaglemu gospodu so v Konjicah za plačilo prisodili: 100 kron globe ali 10 dni zapora, 24 kron za bolečine in zdravnika ter tudi vse sodne troške.

Oklic slovenskim abiturijentom.

Dospeli ste do važne dobe, ko Vam treba resno in temeljito premisliti, kam naj se obrnete in kakim znanostim se imate posvetiti v bodoče. O tem za Vas toli odločilnem koraku se obrača podpisano društvo posebno do onih tovarišev abiturijentov, kateri nameravajo nadaljevati svoje studije na kakem vseučilišču. Dobro Vam treba torej prevdariti, katero vseučiliško mesto da si izberete v ta namen! Sicer nikakor ne mislimo precejevati in prehvaljevati mesta, katero smo si mi izbrali za svoje akademično izobraževanje, toda smelo lahko trdimo, da je za slovenskega dijaka-akademika pač najprimernejše in najznamenitejše tako mesto: z l a t a s l o v a n s k a P r a g a .

Da-si je Praga od naše domovine precej oddaljena, vendar ne sme ta okolnost nikogar strašiti pred njo; kajti v prvi vrsti je tu razmeroma zelo ceno življenje, kakor morda v nobenem drugem vseučiliškem mestu; in to je za slovenskega dijaka dokaj odločilno in važno. Dalje pa moramo odkrito povdarjati, da se čuti tu Slovence popolnoma domačega med svojimi slovanskimi brati Čehi, ki Slovence vsikdar z odkritosrčnim veseljem vabijo in vsprejemajo v svojo prijazno in prijeto sredo.

Kjer-koli po drugih mestih študira slovensko dijaštvo, povsodi mu je mestno prebivalstvo po svojem mišljenju tuje in nasprotno, da, celo sovražno, ter je njegovemu svobodnemu gibanju in napredku neprijazno. Nasproti temu pa ga ljubeznivo prebivalstvo kraljevske Prage v njegovem stremljenju po izobrazbi ne le ne ovira, temveč mu stoji prijateljsko ob strani in ga podpira drage volje ob vsaki priliki.

Ne dvomimo, da ima slovenski abiturijent, naj je že študiral v slovenski Ljubljani ali pa v nazovi-nemškem Celju, popolnoma trdno in neomajljivo slovansko mišljenje in prepričanje; vendar pa je odločno slovanska Praga izlasti za vsekega Slovenca v tem oziru velikega pomena, ker ravno tu more spoznati pravo slovansko življenje, tu se uči spoznavati visoko kulturno-gospodarsko in politično stopinjo bratskega naroda češkega, tu ima priliko vsestransko razbistriti si svoje duševno obzorje in se poleg tega igraje priučiti še jednemu slovanskemu jeziku in tako dobiti ključ do bogatih zakladov vsestranskega češkega slovstva.

Slovenski akademiki praški so si osnuli pred dobrim letom tudi lastno središče, kjer je vsak slovenski dijak dobrodošel tovariš ne glede na njegovo osebno versko in politično prepričanje. Društvo si je nabavilo v tem času že precejšnjo knjižnico ter razpolaga z dobro čitalnico, z raznovrstnimi in raznoje-

zičnimi časopisi in revijami. V društvu samem pa sta se razvila tudi pevski zbor in tehnični klub. Razen tega se je ustanovil letos v Pragi »Češko slovenski akad. planinski krožek«, ki ima še posebej lepo nalogo: zblíževati slovenske in češke akademike ter vzbuja in širiti zanimanje med Čehi za naše krasne slovenske planine.

Iz teh kratkih podatkov je razvidno, da je stolpca Praga v resnici najpripravnejše mesto za nadaljevanje in spopolnjevanje vseučiliških studij in radi tega vabimo torej Vas, slovenske abiturijente, da se v kolikor mogoče obilem številu odzovete našemu prijateljskemu vabilu!

Tozadevna natančnejša pojasnila daje razen spodaj podpisanih tudi tovariš Viljem K u k e e, stud. ing. v Žaleu na Štajarskem.

V PRAGI, sredi meseca julija 1903.

Za odbor slovenskega akad. društva »Ilirija« v Pragi:

I. U. C. Egon Staré, t. č. predsednik
t. č. v Ljubljani, Villa Mary.
Ph. St. Josip Mar n, t. č. tajnik
t. č. Trbovljah na Štajarskem.

Brzobjavna poročila.

Umirovljenje in odlikovanje dra Mengerya.

DUNAJ 18. (B.) »Wiener Zeitung« priobčuje, da je cesar o priliki zaprosenega umirovljenja profesorja politične ekonomije na dunajski univerzi, dvornega svetnika dr. Karola Mengerja odlikoval istega s kumturnim križem Fran Josipovega reda se zvezdo.

Nesreča na morju.

LONDON 18. (B.) Angležkemu Lloydu došla brzobjavka iz Punta Arenas, na Magalhans-ovi cesti, javlja, da se je parnik »Theben« zaril v plitvino, in sicer v Graykanalu, kakih 200 milj od Punta Arenas. Parnik je last Hamburgske parobrodne družbe. Poroča se, da so potnikom in mornarjem ni zgodilo nič.

Bolezen Leva XIII.

RIM 18. (B.) »Voce della Verità« poročajo, da se tekom minole noči papežovo stanje ni spremenilo.

RIM 18. (B.) Ob 9. uri zjutraj izdani biljetin se glasi: Tekom noči papež ni mogel spati, proti jutru pa je vendar le nekoliko ur mirno spal. Dihanje je mirno in ni slabotno, ker se je množina tekočine v prsih nekoliko zmanjšala. Dihanje 28, utripanje slabotno 88, temperatura 36-2. Splošno stanje je neizpremenjeno. Mazzoni, Lapponi.

RIM 18. (B.) Agenzia »Stefani« poroča: Predno je dr. Mazzoni stopil v papežovo spalnico, govoril je z dr. Lapponijem, kateri mu je sporočil, da je papež vsprejel nekoliko hrane. — V spuščenju vode se je obrnilo nekoliko na bolje. — Ko sta oba zdravnika pregledala papeža, sta konstatirala, da lahko boljšanje počasi napreduje.

RIM 18. (B.) Dr. Lepponi je zapustil Vatikan ob 10. uri zjutraj in izjavil, da ni neposredne nevarnosti.

Nova doba v Srbiji.

BELIGRAD 18. (B.) Vsem vojakom so se s plačo za julij izplačali tudi vsi zaostali zneski.

Radi igredov v Smerdešu.

CARAGRAD 18. (B.) Radi napadov na Bolgare v Smerdešu je bilo 9 Mohamedancev izročenih prizivnemu sodišču. Njih obsodba se povspeši.

Za rodbinsko mizo se je povsod izbornó obnesla Kathreinerjeva Kneippova kava. Kdor hoče piti dobro kavo in vendarle štediti, zahtevaj le pristno Kathreinerjevo kavo v znanih izvornih zavojih. Kar se odtehtuje in prodaja odprto, ni nikoli Kathreinerjeva kava; na to naj častite gospodinje še pazijo posebno. Če tudi izdado nekaj malega več, se to že izplača, zakaj res po ceni v porabi je le pristna Kathreinerjeva kava.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Ulica S. Francesco št. 2, I. - TRŠT - Ulica S. Francesco št. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjice po 6%, na zastave po 5½%. Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Polno hranilnični račun 816.004.

„Škrat“ je danes izšel in prinaša zanimivo berilo ter lepe slike.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorolj lista „Edinost“.
Natisnila tiskarna konsorolj lista „Edinost“ v Trstu

Mladenič,

ki je dovršil nekoliko razredov gimnazije in bil skoraj tri leta v trgovini z lesom ter govori in piše slovenski, nemški in italijanski,

išče primerne službe.

Naslov se izve v tiskarni »Edinosti«.

Gospica, večša slovenskega, nemškega in deželno italijanskega jezika ter lepe pisave, išče službo v kaki pisarni ali prodajalni. Ponudbe je poslati pod »Delavnost št. 21«, Trst, glavna pošta, poste restante.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1-2 in 5-7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Pomožen uradnik

zmožen deželnih jezikov, se išče za veletrgovino. Prednost imajo brzoin strojepisici. Ponudbe z narečjem mesečne plače na naslov »Z a d r u g a«, Solkan.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobja se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osufl v to mlašč pripravljnih prostorih a temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, mederni sestav. Konkurenčan cen.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska množina meglenega in svetlega tapetovanega ali kuhinskega pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših cenah v krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza 5. I. Slavno občinstvo se najljubneje vabi si ogledati rastavljene predmete od 9-12 predp. in od 2-ure zvečer.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

V kleparsko obrt, ki se otvori s 1. avgustom tu v Trstu, vsprejme dečko 13-14 let. Ponudbe je pošiljati Valentinu Luznerju v Škorklji 451, III. nadstropje.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umedene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.- □m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Anton Skerl
mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Blag. goep.
Gabrijel Piccoli
lekar
dvaletni znanstvenik št. sv. papež
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmlaj mi je uotkornou činkujoče zdravstvs vrhčila pri želodčnih in boleznih.

Kmin. 13. maja 1897.
Miroslav Leitner.
c. kr. davčni blagajnik

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec-le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Pimorskem, Goriskem in Tolminskem po 30 stot. steklenica.

Nova rašča lasij!

Na tisoče zdravnikov tu- in inozemskih priporočajo Lovacrinovo vodo za lase in brado itd., ako rastejo pomanjkljivo. Lovacrin-voda za lase potelja moškemu, ženski in otroku krasno in polno glavo las, napravlja vsake lase goste, dolge, polne, bliščice in mehke kakor svilu; vzdržuje iste mladeniško sveže in lepe, obvaruje proti izpadanju in vzdržuje kolo glave čisto in zdravo, vsled česar glava ne opleši. Pradčasno osiveli lasje postanejo po uporabi Lovacrina, ne da bi jih bilo treba barvati, zopet naravne. Lovacrina je najboljša kozmeti za sredstva za negovanje lasij in brade, ter je preskušen od zdravstvenih oblasti, ksi priznan od najslavitejših učejakov.

Cena veliki steklenici »Lacrina«, ki zadostja za več mesecev 5 kron, 3 steklenice 12 kron, 6 steklenice 20 kron, steklenice za šalptošnjo K 2. — Raspošilja prvi povzjetju, ike ako se denar predplača, evropejska zaloga:

M. Feith, Dunaj

VI. Mariahilferstrase 45.

Zaloga v Trstu:

Lud. Nagelschmidt, prodaja na debelo in drobno, ulica San Sebastiano 1, E. Zernitz ulica Stadion 2, Josip Žigon, ulica Caserma 8, Agenzia Zudio, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5 Ivan Cilla.

Na Reki: Braća Pavačić, mirodilnica.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne krize in ograje ter orodje za vsako obrt.

Stanje hranilnih vlog:
17 milijona kron

Rezervni zaklad:
nad 400.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu zraven rotovža

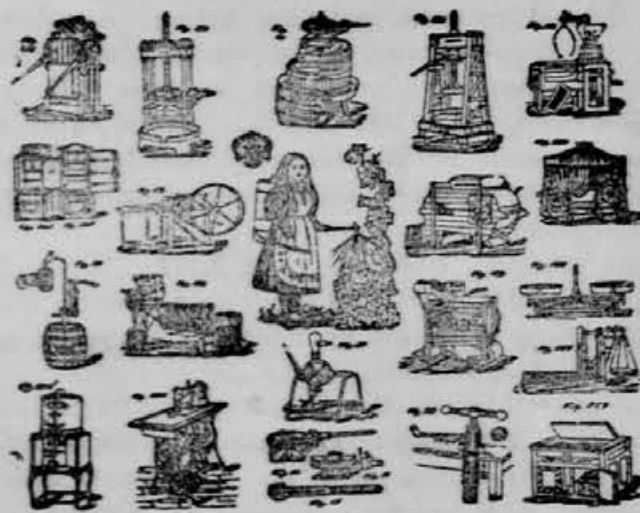
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4% na leto. Z obre tmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znanstveno obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestimi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

IVAN SCHINDLER Dunaj III/1
pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelstvo in obrtne potrebe mline za sadje in grozdje, stiskalnice za olje in grozdje, škropilnice za trtje, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlaticnice, vitlje, trijerje, čisti nice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaye, sesaljke za vodnjake in gnojnice, železne cevi, vodovode itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah

ravno tako vse priloge za kletarstvo, sesaljke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, kopoljene in gumijevе cevi, stroje za sladoleđ, priloge a izdelovanje soda vode in peničih s vin, mline za dišavo, kavu itd., stroje za delanje klobas, tehtnice za živino, tehnične na drog, steberske tehtnice, decimale tehtnice, železno pohištvo, železne slagajne, šivalne stroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, sedlarje, pleškarje itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejih plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti.

Piše se naj naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III/r. Erdbergstrasse 12.

Vse stroje za poljedelstvo in vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za oljke in grozdje z novim diferencijalnim pritiskom

hidravlične stiskalnice za vino

novosti v strojih za škropljenje proti peronosperi in za žvepljanje, grozdni mlini povsem novega sestava.

Nove svetilke z acetilenskim plinom za lovenje mrčesov, pumpe za vino, cevi za vino, kletarsko orodje kakor tudi vse druge stroje kot trieure, vitle, mlaticnice itd., pošilja po najnižjih cenah.

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Ceniki zastoj in franko.

Dopisuje v vseh jeziki.

Anonimno društvo malih železnic v Trstu.

Električna cestna železnica Trst-Općine (na adhezijo in zobovje).

VOZNI RED

veljaven od 18. julija 1903 naprej.

U.e odhodov in dohodov računljene po srednje evropskem času.

Odhodi od trga Caserma:

6.20, 7.08, 7.32, 7.56, 8.20, 8.44, 9.08, 9.32, 9.56, 10.20, 10.44, 11.08, 11.32, 11.56 predp. 12.20, 12.44, 1.08, 1.56, 2.44, 3.08, 3.32, 3.56, 4.20, 4.44, 5.08, 5.32, 5.56, 6.20, 6.44, 7.08, 7.32, 7.56, 8.20, 8.44, 9.08, 9.32, 9.56, 10.20, 10.44, 11.08, 11.32, 11.56 pop. 12.20, predp.

Dohod z Općin:

5.45, 6.19, 6.43, 7.07, 7.31, 7.55, 8.19, 8.33, 9.07, 9.31, 9.55, 10.19, 10.43, 11.07, 11.31, 11.55 predp. 12.19, 1.07, 1.55, 2.19, 2.43, 3.07, 3.31, 3.55, 4.19, 4.43, 5.07, 5.31, 5.55, 6.19, 6.43, 7.07, 7.31, 7.55, 8.19, 8.43, 9.07, 9.31, 9.55, 10.19, 10.43, 11.07, 11.31 pop.

Vlaki tiskani z debelejšimi stevilkami odhajajo le v času potrebe. Ako nanese potreba odhajajo vlaki vsakih 12 minut.

Vodstvo.

V novi gostilni

„ALLA FERMATA DEL TRAMWAY“

v Rojanu

se točijo vina iz najboljših kletij v Istri in sicer:

belo po 44 nvč. liter
refošk „ 44 „ „
istrski teran „ 36 „ „
od 5 litrov naprej „ 32 „ „
Opolo „ 44 „ „
Beljaško pivo „ 26 „ „

Kuhinja je z mrzlimi in gorkimi raznovrstnimi jedili vedno pripravljena.

Kdor dokaže da bi bila vina ponarejena, vdobi v dar 1000 kron.

Za cbilen obisk se priporoča

Dominik Vivoda
krčmar.

Na milijone dam

rabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgršči obraz in najostudnejše roke zadobe takoi aristokratsko finost in obliko z rabo „Feolina“. „Feolin“ je angleško mlo sestavljeno iz 42 zlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rudečica na nosu itd. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za očišenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glava. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasij. zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feolin“ ne imel popolnega vspeha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzetje 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

Zaloga v Trstu: L. Nagelschmidt, zaloga in prodaja na drobno pri Ett. Zernitz ul. Stadion 2, Jos. Zigon ul. Caserma 8, Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ivan Cilla, ul. S. Sebastiano, M. Maichin, A. Peruta ul. Gella 14 II. Na Reki: Braća Pavačić, mirodilnica.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.

Izvršuje izdelanja z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

V zalogi

marsalskega in ciperskega vina

v ulici Barriera vecchia št. 33.

(z uhodom v ulici dell' Olmo)

je v razprodaji

pristni brdski tropinjec

po 80 kr. liter.

Odvetniški kandidat

išče mešta. Nastop 25. septembra t. l. Pisma pod „Š. 31 c. p. r. Tolmin“.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavozo,

v Gorici

Gospoka ulica hšt. 7., I. nadstr v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo člonom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2% Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 937.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predjume na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic.

Revna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekii in nakaznicami.